

N:o 11.

Redaktör och utgivare:
FRANS J. HUSS.

Expedition:
Olofsgatan 1 (Hötorget 6), 1 tr. ö. g.

NORDISKT MUSIKBLAD.

Stockholm den 1 Juni 1894.

Pris:
Helt år 5 kr. — Lösnummer 25 öre.

Annonspris:
10 öre per linje (15 öre utl.)

14. Arg.

Camille Saint-Saëns.

Den berömde franske tonsättare, hvilken genom sitt senaste arbete för scenen, operan »Fryne», för första gången hos oss med ett helt verk presenterats som dramatisk komponist, kan otvifvelaktigt räknas till nutidens stormän på tonkonstens område och som den förnämste bland sina konstbröder i hemlandet, såväl i afseende på genialitet som i konstnärligt djup och mångsidighet. Längre har nu Saint-Saëns' tonsättningar här stått i högt värde hos verkliga musikkännare, men hos den större allmänheten blef hans namn egentligen först bekant genom hans på Meissners populära konserter i slutet af sjuttioalet spelade genialiska orkesterpjäs »Danse macabre». Det var, om vi rätt minnas, 1877 detta inträffade, och publiken blef af det ovanligt originella stycket så entusiastisk, att det snart måste å nyo gifvas och nästan alltid framkallat bissering. Det är endast det verkliga snillet som framtingar en sådan förtjusning, helst som det här gälde en stil, som ej kan kallas populär, och ett främmande namn, säkert okänt för de flesta; ty om än något af Saint-Saëns' kammarmusik i början af nämnda årtionde spelades i högre musikretsar, så var hans verk och betydelse för den större musikaliska allmänheten föga bekanta. Bland de här tidigast offentlig uppförda verk af honom kunna nämnas »Marche heroïque» af Meissners orkester och hans Violoncellkonsert med orkester, spelad af Tolbecq 1881 på en af operans symfonikonserter. Följande år bjöd också en sådan symfonikonsert på en Suite af

Saint-Saëns, och kammarmusiktrion fröknar Lindberg—Åberg—Lagervall gjorde oss det året bekanta med hans pianotrio i F-dur, op. 18. Symfoniska verk, kammarmusik, stora körsaker, arior ur hans operor, konserter m. m. af den utmärkte tonsättaren äro nu stadigt införlifvade med våra konsertprogram. Det af hans verk vi senast lärt känna, operan »Fryne», synes mindre vara ett allvarligt planlagt konstverk än en musikalisk nyck, i många delar spirituell, såsom man kan vänta sig det af Saint-Saëns, och förtäfligt i orkesterbehandlingen, men äfven här och der, såsom man tycker sig finna med flit och på skämt, ingripande i den flacka operettstilen. Man

kan ock ha skäl till den föreställningen, att denna hans lilla utflykt på buffa-operettens område, i likhet med Gounods »Läkaren mot sin vilja», blir en enstaka produktion i den genren.

Charles Camille Saint-Saëns är född i Paris den 9 oktober 1835. Hans musikaliska anlag röjdes så tidigt, att, enligt en uppsats om honom i »Illustration» 1846, han knappast tvåårig försökte sig på att spela piano och ganska riktigt letade fram ackorder. Sedan han fått löfte att få lära sig noter när han kunde läsa rent, egnade han sig med sådan ifver åt läsning, att han vid 2 1/2 års ålder redde sig godt med innanläsningen, och så fick han lära sig noterna. Ej fullt tre år försökte han sig på att komponera, och några valser, dem han som femåring komponerade, voro så lyckade, att en öfverd tonmästare gerna kunnat erkänna dem som sina. Mycket tidigt förstod han också att improvisera öfver ett uppgifvet tema. Då han var sju år fick han i konservatoriet Stamaty till lärare i pianospel och utbildades sedan vid detta läroverk af Benoist i orgelspelning, af Halévy, Reber och Gounod i komposition. År 1846 uppträdde han först offentlig som »underbarn» och lät höra sig å konserter i Paris, spelande de svåraste stycken utantill, med eller utan ackompanjemang af andra instrument. Detta gaf just anledning till den ofvan nämnda artikeln i »Illustration», hvari han naturligtvis blef satt i jämförelse med Mozart. Vid konservatoriet erhöi han i Benoists orgelklass andra priset 1849 och det första 1851. Året derpå försökte den nu sextonårige ynglingen att deltaga i priskonkurrensen för komposition, men lyckades ej erhålla något pris. Redan 1852 hade emellertid

Camille Saint-Saëns.

Saint-Saëns färdig sin första symfoni i Ess-dur (op. 2), som väckte stort bifall då densamma utfördes af Saint Céciles förträffliga orkester. År 1855 blef Saint-Saëns organist vid S:t Merry och 1858 efter Lefébure-Wely vid Madelaine-kyrkan med den berömda orgeln af Cavaillé-Col.

Om än Saint-Saëns sålunda gjort sig tidigt bemärkt såsom piano- och orgelvirtuos, lärare och talangfull komponist, så var det dock först genom sin prisbelönta kantat vid Paris-utställningen 1867 han gjorde sig känd i vidare kretsar. Några år derefter började han också att göra sig berömd äfven utom Frankrike på konsertresor i Tyskland, Österrike och Ryssland. Han visade sig nu högst framstående både som pianovirtuos och dirigent; såsom grundlig kännare af Bach och förträfflig Bach-spelare vann han särskildt i Tyskland stort anseende, och hans nära bekantskap med den tyska musiken i allmänhet fann man ådagalagd i hans orkester- och kammarmusik, som tillika utmärker sig för originell fransk sjäfullhet och klarhet.

Medan Saint-Saëns utom Frankrike i synnerhet är berömd som instrumental-komponist, har han ock som äkta fransman med stor duglighet och talang gjort sig gällande som dramatisk tonsättare. Vi börja här redogörelsen för hans musikaliska produktion med uppräknandet af hans operor.

La princesse jaune, komisk opera i en akt, 1872, efterföljdes 1877 af *La timbre d'argent* i fyra akter på Opéra National-Lyrique. Komponisten hade ej varit lycklig i valet af texten, och man förebrädde honom öfvervägande anläggning på det instrumentala. Nio månader derefter, i december 1877, hvilket år han lemnade bafattningen vid Madelaine-kyrkan, uppfördes i Weimar hans *Samson et Dalila*, biblisk opera i tre akter. Denna, som anses vara Saint-Saëns förnämsta verk för scenen, gafs sedan i andra tyska städer, i Rouen och på Edenteatern i Paris, men kom först 1892 upp på Stora operan derstädes och rönt god framgång. År 1879 fick han i Lyon uppförd operan *Etienne Marcel* i fyra akter. Hans nästa större opera var *Henri VIII*, hvars uppförande fördröjdes genom tonsättarens sjuklighet, som nödgade honom att resa till Algier för helsans förbättring. Från denna resa härstammar hans bekanta orkesterverk *Suite Algerienne*, som i början af 1881 först gafs i Paris. Samma år blef han medlem af konstakademien. Premiären af »Henri VIII» å Stora operan egde rum d. 3 mars 1883. Detta verk rönt dock ej någon större framgång, hvarken då eller vid förnyade repriser. År 1886 företog Saint-Saëns konsertresor i Tyskland, men han blef nu mindre väl emottagen der med anledning af en året förut publicerad bok, *Harmonie et mélodie*, ett omfångs-

rikt och grundligt verk, innehållande förut spridda afhandlingar om musik, och hvari han framhåller Wagners extravaganser och varnar för öfverdrifven Wagner-dyrkan i Frankrike. Detta väckte naturligtvis ond blod i Tyskland.

I mars 1887 gick en ny opera af honom, *Proserpina*, öfver scenen på Opéra Comique, men icke heller denna vann någon stadig framgång. Om hösten samma år berättades att Saint-Saëns var sysselsatt med en ny opera, som skulle få namn af »Benvenuto Cellini», med text bearbetad efter en roman af Paul Meurice. Följande år spordes att komponisten åter rest till Algier och der tänkte fullborda sitt verk. Detta var ändtligen färdigt 1890, och operans titel blef *Ascanio*, men för handlingen ligger till grund en episod från Benvenuto Cellinis vistelse vid Frans I:s hof.

Då man ändtligen blef i tillfälle att börja repetitionerna till »Ascanio», var kompositören försvunnen. Ingen visste hvart han tagit vägen, och då operan första gången gick öfver scenen var han ännu ej återkommen. Många rykten kommo i omlopp rörande hans försvinnande. Än sades han vara förd till ett dårhus, än skulle han med anledning af en excentrisk kärleksförbindelse ha dolt sig i närheten af Paris, än hette det att han var död, och hans arftagare började sätta sig i rörelse. Till slut fick man veta, att tonkonstnären befann sig på Kanarieöarne i den lilla staden San Palmas, der han för att få vara i fred uppehöll sig under ett antaget namn. Hans stora intresse för musik väckte der uppmärksamhet, och genom ett porträtt blef han slutligen röjd och drog sig undan societetslivet. Ett telegram till »Le Figaro» lugnade nu vännerna i Paris; i maj återkom han dit, och dagen efter sin ankomst bevistade han i en loge på tredje raden femtonde föreställningen af »Ascanio». Denna opera är nog ett betydande arbete, men vann dock ej någon afgjord succés. Hans sista opera, »Phryne», gick, som redan är nämnt, för ett år sedan först öfver scenen i Paris.*

Af Saint-Saëns öfriga talrika kompositioner lemna vi här nedan en förteckning, som dock torde behöfva kompletteras med kompositioner som tillkommit på senaste åren. Efter hans operor vända vi oss då till hans andra vokalverk, nämligen: kantaten *Les noces de Prométhée*, *Ode à Sainte-Cécile* 1852, en messa med orgel och orkester, *Oratorio de Noël*, »*Le Déluge*», *poème biblique*, *Messe de Requiem*, *La Lyre et la Harpe* (dikt af Victor Hugo) alla för soli, kör och orkester. Sistnämnda vackra körverk utfördes 1880 i Lon-

* Om »Ascanio» och denna operas text-innehåll se Sv. Musiktidning 1890 nr 8; »Phryne» omnämndes strax efter premiären i Paris i denna tidning nr 12 förra årg.

don under tonsättarens närvaro och torde nästa säsong komma att gifvas här af Filharmoniska sällskapet. Hit höra ock en mängd mindre kyrkompositioner, bestående af motetter: flere »*Ave Maria*», »*O Salutaris*», »*Tantum ergo*» etc.; andra vokalsaker äro »*Les soldats de Gédéon*» för dubbel manskör å capella, *Chanson de Grand-Père* för två fruntimmersröster, kör och orkester, *Chanson d'Ancêtre* för baryton, manskör och orkester, *Scene d'Horace* (af Corneille) samt *Melodies persanes* och andra sånger med pianoackompanjemang.

Instrumentalverk äro: 4 symfonier, *Suite Algerienne* och en annan *Orkestersuite*, D-dur, i gammal stil, de symfoniska dikterna *Le Rouet d'Omphale*, *Phaëton*, *La jeunesse d'Hercule* och *Danse macabre*, af hvilka den senare särskildt är berömd och förekommer i många arrangemanger. Ett sådant för två pianon hade man här tillfälle att höra utfördt af fru Er. Nissen och Agathe Backer-Gröndahl å deras konsert i maj 1886; hit hör ock *Marche Heroïque*. Vidare: 4 *Pianokonserter* (D-dur, G-moll — den mest och äfven här några gånger spelade —, Ess-dur och C-moll) samt *Rhapsodie d'Auvergne* med orkester; 3 *Violinkonserter* (C dur, C-dur och H-moll — den senare tillegnad Sarasate); *Introduction et Rondo capriccioso*, *Romance* i C-dur, *Morceau de concert*, *La Jota arragonese*, *Havanaise*, allt för violin och orkester (eller piano); *Berceuse*, *Sonat* i D-moll för violin och piano; *Romance* för piano, orgel och violin; *Violoncellkonsert*, A-moll, med orkester, och för violoncell med piano: 2 *Romancer*, F (äfven för horn) och D-dur, *Suite*, *Sonat* (C-moll) och *Allegro appassionata*; *Tarantella* för flöjt och klarnett med orkester; *Romance* (i Dess-dur) för flöjt (eller violin) och piano (orkester); *Pianoquintett*, A-moll; *Pianoquartett*, B-dur; *Septett* för piano med stråkkvartett, kontrabas och trumpet; *Sérénade* för piano, orgel, violin, alt (eller violoncell); *Pianotrio*, F-dur; flere solosaker för piano: 2 *Mazurkor* i G-moll, *Gavott*, C-moll, *Six Etudes*, *Six baguettes*, *Muet et Valse*, *Allegro appassionata*, »*Wedding Cake*», *Valse caprice* o. s. v.; 4-händiga saker: *Occident et Orient* (eg. för militärmusik); *Polonaise* och *Variations sur un thème de Beethoven*; pianotranskriptioner af kantater och violinsonater af Bach samt af Beethovens kvartetter; 6 *duetter* för harmonium och piano äfvensom åtskilliga orgelsaker: *Allegro de concert*, *Rhapsodier* etc. En *Fantasi* för harpa af Saint-Saëns hade man tillfälle att i våras höra härstädes på herr Langs matiné.

I ett följande nummer skall meddelas en förteckning i opusföljd öfver Saint-Saëns kompositioner.

Att en så vida berömd tonkonstnär som Saint Saëns blifvit föremål för

flere utmärkelser är naturligt. Af sådana må till sist anföras hans utnämning 1884 till officer af hederslegionen och 1893 till hedersdoktor i Cambridge på samma gång som Boito, Bruch, Grieg och Tschaiowsky. Camille Saint-Saëns är sedan 1882 ledamot af vår musikaliska akademi.

Om Hans von Bülow.

Begrafning. Testamente. Anekdoter.

I den stora St Michaeliskyrkan i Hamburg firades den 29 mars kl. 10 f. m. Hans von Bülows begrafning, något öfver sex veckor efter hans död i Kairo. Från åtskilliga håll hade infunnit sig en mängd musiker och vänner till den afidne, deputationer från filharmoniska orkestern i Berlin, från hofkapellet i Meiningen och kungl. kapellet i Hannover. Hertigen af Meiningen representerades af sin kammarherre baron von Zeschwitz. I den i svart dekorerade och med exotiska växter smyckade kyrkans hufvudskepp stod på en upphöjning midt emot altaret den af blommor alldeles öfverhöjda kistan. Sorghögtiden begynte med ett orgelpreludium, hvarefter Bach-sällskapet sjöng koralen »Wenn ich einmal soll scheiden» och Michaeliskyrkans gosskör uppstämde »Aufersteh'n, ja aufersteh'n». Derpå följde minnestalet af pastor primarius Behrmann med Jesaias 26, 12 till ingångsspråk. Slutet af den kyrkliga sorgfesten bildade den af Bach-sällskapet utförda kören »Ruht wohl ihr theuren Gebeine». Under tonerna af sorgmarschen ur »Samson», spelad på orgeln, bars kistan ut ur den af folk alldeles uppfyllda kyrkan och ställdes upp på likvagnen, som sattes i gång åt krematoriet på Ohlsdorf. Då liktåget passade Stadtteatern, flaggades der på half stång och sorgmusik spelades å dess balkong under kapellmästare Mahlers ledning. Vid ankomsten till krematoriet, hvars kapell var stämningsfullt dekoreradt, uppstämades af Stadtteaterns orkester sorgmusik, hufvudsakligen bestående af »Heilige Dankesang an die Gottheit» ur Beethovens stråkvartett op. 132, satt för manskör till särskildt författad text, hvarefter den afidnes måg, dr Tode, uttalade några gripande ord vid kistan, hvarpå sjöngs »Litania» af Schubert för manskör med solo af fröken Felden vid Stadtteatern. Under sista tonerna af denna sång nedsänktes kistan genom golfvet och det jordiska af Hans von Bülow öfverlemnades åt lägorna. Tidigt följande morgon nedsattes urnan med askan i den till dess emottagande tillredda graf å den vidsträckta Ohlsdorfkyrkogården.

I Hamburgs rådhus blef Bülows testamente öppnadt strax efter hans död. Det är författadt 1889 och börjar med att testator 1884 valt Hamburg till sitt hemvist för att här »lefva lugnt och angenämt i kretsen af sina vänner». Första paragrafen har följande lydelse: »Med min första fru, Cosima von Liszt, från hvilken jag är fullständigt skild, har jag fyra döttrar, nämligen Daniella, född 1860, gift med dr Henri Tode, privatdocent i Bonn; Blondine, född 1863, gift med greffe Gravina i Palermo; Isolde, född 1865, ogift, och Eva, född 1866, ogift. Åt de båda förstnämnda har jag utbetalt mer än deras möderne, nämligen 50,000 mark. För Isolde och Eva har jag hos bankfirman Frege & Co. deponerat 40,000 mark för hvarje.» I paragrafen 2 heter det: »År 1882 gifte jag om mig med min nuvarande hustru Marie, född Schanzer. Jag öfverlemnar åt henne med full eganderätt mina mobiler, korteligen hela min mobiler, särskildt hela mitt musikaliska och litterära bibliotek, till fri och egen disposition med undantag af en bronsbyst, som bär inskriften »Pax et Labor». Denna byst testamenterar jag till fru Cecile Gorissen-Mutzenbecher i Wiesbaden. Jag ber denna min ärade väninna mottaga denna byst såsom ett minne af mig.» I fortsättningen af testamentet förordnar Bülow att hans testamentsexekutor säkert skall placera kvarlåtenskapen och ordentligt utbetala räntorna till hans enka. Åt densamma inrymmes ock rätt att förfoga öfver en tredjedel af samtliga kvarlåtenskapen under lifstiden liksom i händelse af dödsfall. Efter enkans död insätts de förut nämnda barnen i första giften och deras descendenter som universalarvingar. Testamentet har ett senare tillägg. Deri omnämner Bülow, att han med sin fru företager en konstresa till Amerika och förordnar, att tredjedelen af förmögenheten, öfver hvilken hans fru kan fritt förfoga, skulle fördelas på följande sätt, i fall hans fru skulle under resan afida. Denna tredjedel skulle då öfverlemnas åt fru president-skan Isidora Bojanowski i Berlin (testators syster), filharmoniska orkestern i Berlin, orkesterföreningen i Bremen och pensionsfonden vid Hamburgs Stadtteater, den s. k. Liszt-fonden.

* * *

Om Hans von Bülows originella frispårighet och sarkasmer berättas en mängd anekdoter, hvaraf somliga varit synliga i pressen samtidigt med hans nekrolog. Till den berömda musikerns karakteristik må några sådana här meddelas af de mindre kända.

Bülow dirigerade på en konsert; plötsligen trängde till hans öra ett ljud, som liknade en fogels vingslag. Förvånad vände han sig om och fick på första stolraden alldeles bakom sig

se en dam, som svalkade sig genom att fläkta med en stor solfjäder. Bülow fixerade fridstörerskan, som emellertid ej tycktes märka det. Slutligen nedlade Bülow taktpinnen, vände sig derpå emot damen och utropade helt högt: »Madame, om ni nödvändigt skall fläkta, så fläkta då åtminstone i takt!»

Till Bülows märkligaste egenskaper hörde det, att låta personer, för hvilka han blef presenterad, men hvilka af något skäl ej behagade honom, stå der och helt hastigt vända dem ryggen. Så blef en gång i Köpenhamn en främmande violoncellist honom förestäld, en person, som ej allenast var begåfvad med stort konstnärskap utan äfven med en ovanligt stor näsa. Bülow fixerade honom ett ögonblick och rusade sedan bort, i det han yttrade: »Näsan är omöjlig!»

Då Bülow under en konsert i Wien uppsöktes i konstnärssrummet af en bland sina vänner, fann den senare der till sin öfverraskning ett porträtt af första dansösen fröken Cerales placerad på en framstående plats och Bülow framför detsamma. »Jaså, är ni en sådan beundrare af danskonsten?» frågade han. »Ja visst», svarade Bülow, »jag värderar mycket fröken Cerales; hon är det enda fruntimret vid hofoperan som inte — detonerar!»

En gång tillfrågad om en pianist, hur denne behagade honom, svarade Bülow: »Denne man har en teknik, som öfvervinner hvarje lätthet med största svårighet».

Bülow hade fattat stor motvilja för tondiktaren Anton Bruckner. För att göra honom löjlig tillät han sig mångt skämt. Då han en gång gaf en Beethoven-konsert i Budapest telegraferade han under en af de långa pauserna till musikförläggaren Gutmann i Wien: »På allmän begäran har Anton Bruckner kallats till Bulgariens lediga tron». Den redan genom denna depesch i sin nattro störde musikförläggaren blef efter ett par timmar ytterligare oroad genom ett nytt telegram, hvari Bülow meddelar: »Anton den ende har med jubel mottagits i Sophia och redan bildat sin ministèr». I denna uppgafs namnen på fyra af Bruckners beundrare.

Då Bülow i slutet af sjuttioalet var anställd som dirigent vid hofteatern i Hannover, frågade honom efter ett par dagar en bekant, hur der varande primadonnor behagade honom. »Primadonnor? — Prima-tunnor!» var det lakoniska omdömet om de med temligen korpulens utrustade, för öfrigt utmärkta sångerskorna.

—

Resp. prenumeranter som flyttat till sina sommarställen kunna få nästa nummer sig tillsändt om adress uppgifves å Expeditionen, Olofsgatan 1.

* * *

Följetong.

En originel sångare.

(Forts. och slut.)

Fäll och med under restaurationen egde Garat, enligt samtidens intygande, det mest beundransvärda känslouttryck, när han sjöng något af Cimarosa eller Gluck. Han var ännu hänförande, när han sjöng Don Juans champagnearia, i hvars föredrag troligen ingen någonsin uppnått honom. Men det var ändock icke mera den gamle Garat, hvilken år 1785 såsom Orphé sjöng orden: *Laissez vous toucher par mes pleurs* på ett sådant sätt, att en annan, lika stor artist, Martin, på tre nätter icke kunde sofva därför. Och det var ingen afund, som beröfvade Martin hvilan, utan styrkan af det mottagna intrycket, och ännu i sina sista lefnadsår yttrade Martin, då han erinrade sig denna scen: »Garat var den verkliga Orpheus, som skulle bevekt både Pluto, Parcerne och Cerberus lika lätt som oss».

Martin och Garat voro, innan den förre hade debuterat på Théâtre de Monsieur, förtrogna vänner; hvarje afton vistades de i samma sällskap, för att i duetter låta höra sig. Garat var rik på den tiden, ty han uppbar en pension af 6,000 francs ur drottningens casett, och detta kunde år 84 väl kallas en förmögenhet. Martin var mindre lyckligt lottad; han lefde af några violinlektioner, ty äfven han hade mot sin faders vilja egnat sig åt musiken. Garat sjöng alltid gratis, emedan han ville undvika skenet af missbelåtenhet med sin välgörarinnas frikostighet, då likväl mången ädling måste lefva af mindre än 6,000 francs. Martin sjöng äfven för intet, ehuru väl han gerna skulle velat draga någon nytta af sin talang. En gång yttrade Garat till honom: »Hör på, min gosse, behöfver du ingenting? Jag tror knappast att du är millionär, och förmodar att du inte skulle ha något emot att förtjena några louis-dorer på ett lättare sätt än att lära pojkar sätta fingrarna på violinhalsen. Om du så vill, skall jag låta betala dig alla aftnar då du sjunger tillsammans med mig.» Martin samtyckte, och Garat begärde hvarje afton 5 louis-dorer för hans medverkan.

Revolutionen ruinerade Garat, salongsångaren, utan att skada Martin, teatersångaren. Martin stod sedan fyra år ganska högt i publikens ynnest, och detta aflägsnade från honom Garat, som aldrig trott sig kunna finna en medtäflare på sin bana. Den gamla vänskapen segrade emellertid snart öfver afunden.

»Jag hade inga hela kläder mera», berättar Garat sjelf, »och man kan föreställa sig verkan häraf på mig.

Jag led otroligt. Martin hade den delikatessen att märka det; han egde sjelf föga penningar, ty man betalade på den tiden dåligt och i papper; men han hade kredit, och den begagnade han till att kläda mig. Han kände en viss klädeshandlare, en stor musikvän, som bläste flöjt, visserligen som en klädeshandlare, men högligen värderade artisterna, och Martin framför alla. Till denne ärans man förde han mig och lät honom afmäta kläde åt mig till en blå rock, en gul väst och svarta pantalonger, och detta satte mig i stånd att åter spela en hjälplig figur. Detta har jag aldrig återbetalt Martin; han har icke velat det.»

Detta tilldrog sig år 1794. Följande året började de berömda Feydeau-konserterna, uti hvilka Garat blef själen.

Pariserpubliken känner hans framgångar; endast ett litet missöde komprometterade honom något. Det korta, lockiga håret hade undanträngt de pudrade frisurerna; men Garat hade ej låtit klippa sitt hår, och uppträdde å den första konserten, friserad på ett barockt sätt. Han bar en toupé, en lång hårpiska, och krage samt axlar voro liksom besnöade med puder. Den öfriga kostymen stod i förhållande härtill. Då publiken såg honom uppträda med sin stämma i handen, utbrast man i ett skratt, som varade ända till dess Garat började sjunga. Men hans sång förvandlade åhörarnes munterhet i en ännu större rörelse.

»Hvad skrattade de åt?» frågade Garat, sedan han afträd. — »Din besynnerliga toalettföfverraskade dem», svarade Martin. »Du ville anslå genom din originalitet, och lyckades deri mera än du trodde. Låt afklippa ditt hår, så vilja vi se om de skratta.»

Håret afklippes, och Garat uppträdde å andra konserten med ett modernt friseradt hufvud à la Titus. Publiken skrattade ännu mer än gången förut. Nu visade Garat elakt lynnne och sjöng blott koloraturarier i stället för de enkla och rörande stycken, som man väntade af honom. Men efter konserten sade han: »Ni skrattar, medborgare! Ni tror er kunna göra mig till er slaf; pudrad i går och klippt i dag, aldrig är jag er i lag! Lika mycket, ni måste ändå ta mig sådan jag är.» Och detta gjorde man äfven; konstnärens utomordentliga talang lät en hvar glömma sprättens ytterligheter. Skulle man icke hafva lett, så hade Garat känt sig högst olycklig. För honom gafs intet värre, än att ej blifva bemärkt. Då han redan var nära sextioårig och ingen ville gifva akt på honom i hans besynnerliga kostym, så fattades han af en harm, som bidrog till att ända hans lif.

En annan kränkning, som han upplefde få år före sin död, var måhända den bittraste i hans lefnad. Han gaf en konsert i Toulouse; salongen var full, men hans röst ville ej mera lyda

hans inspirationer, och han uthvisslades. Konstnären kände djupt denna kränkning. Han gick fram till lamporna och ropade till parterren: »Ni hvisslar ut mig, men till er egen vanära, ty det är Garat som ni har uthvisslat!»

Man skrattade och han återkom till Paris med ett dödligt såradt sinne.

I sin sista lefnadstid sjöng han vid slutna dörrar i komiska operans foyer för sina elever ställen, som de efter hans tanke hade sjungit oriktigt, ehuru väl de applåderats af publiken. Den som då hörde honom, tillstår att han var sublim, fastän han nästa icke hade någon röst mera; ty själen ersatte rösten. Rösten var ett instrument som han kunde umbära, och Sacchini hade rätt, då han svarade en sångare vid Stora operan, som beklagade att Garat ej var musikalisk: »Garat icke musikalisk! Han är musiken sjelf!»

Han var sin tids mest fulländade sångare, och har bildat Frankrikes bästa sångtalanger. Han var ingen musikus, men han var ett snille.

Musikpressen.

På Abr. Lundquists förlag har utkommit:

För piano, två händer:

Schütt, Edouard: *Canzonetta*. Pris 75 öre.

För en röst med piano:

Landtflickans klagan, visa för mezzo-sopran eller baryton (c—e), upptecknad och harmoniserad af Måns Lindeberg. Pris 50 öre. Kindscher, Ludvig: *Munken Elilands Sönger*. Pris 2,50.

Schütt's Canzonetta är som namnet antyder ett mindre salongsstycke, melodiskt och lätt. — »Landtflickans klagan» i enkel sättning synes vara en trogen uppteckning af en på landsbygden hörd sång. — Munken Elilands sönger innehålla: 1) Stilla sorg, 2) Nunneklostret, 3) Rosor, 4) Hemlig helsning, 5) Vid stranden, 6) Barnaröster, 7) I månbelyst natt, 8) Drömmar om frihet, 9) Anathema, 10) Resignation. Innehållet är allvarligt, skildrande en tragisk klosterhistoria. Munken i sin cell har odeladt gifvit sitt lif åt Gud, men när våren grönskar börjar han önska att lifvet vore hans eget. Han minnes den unga grefvedottern Irmingard, då hon under tårar tog slöjan, och huru hennes tårar smärtade honom. Han har »på soldränk väg» skickat henne rosor, som hon funnit och prydt sig med i messan, och hans tankar dväljas med kärlek hos henne. Han hyser drömmar om frihet, men priorn kallar honom och ropar »ve öfver hans snöda vand, ve öfver skön Irmingard». Han måste nu svärja att innan dag förgår intet af hans kväden skall återstå. För sitt brott, för sångerna han kvad,

känner han sig förvist från Gud, och gömmer sina kväden i ett jernskrin, som han nedgräver, i det han sjunger: »Om på helga stråten en pilgrim finner er, jag kanske blir förlåten om då för mig han ber». En äkta klosterromantik, diktad af Karl Stieler. Af de för baryton skrifna sångerna gå endast två så högt som till f och fissa. Sångerna äro för öfrigt melodiosa och väl harmoniserade, ej svåra att utföra.

På A. Stubers förlag i Würzburg har utkommit:

Professor Hermann Ritter und seine Viola alta. Broschyren innehåller porträtt jemte biografi af professor Ritter och beskrifning på den af honom uppfunna »viola alta», ett mellanting mellan violin och altviol, som blifvit af flere auktoriteter väl rekommenderad för sin stora ton. Boken slutar med recension öfver prof. Ritters konserter med detta instrument, hans kompositioner, litterära verk, konsertrepertoar och lärometod.

Från scenen och konsertsalen.

Kgl. operan. Maj 16: Saint-Saëns: *Fryne*; ballett: *I Ungern*. — 17, 27: Tschaiikowsky: *Jolantha*; Leoncavallo: *Pajazzo* (17/2 Nedda: frök. Blumenthal, 1:a debut; Silvio: hr Carlander, 2:a debut). — 21, 31: Verdi: *Aida* (Aida, Amneris: frökn. Labia, Almati; kungen, Radames, Amonasro, Ramphis: hrr Selligren, Bratbost, Lundquist, Nygren). — 20: Saint-Saëns: *Fryne*; Mascagni: *På Sicilien* (Santuzza: frök. Hallgren; Toriddo: hr Ödmann). — 22, 29: *Fryne*; *Pajazzo*. — Bizet: *Carmen* (Don José: hr Ödmann; Escamillo: hr C. Lejdström, fortf. deb.). — 24: Wagner: *Tannhäuser* (landtgreffen Hermann: hr Elmblad, 1:a gäst-upptr.; Elisabeth, Venus: fru Brag, frök. Hallgren; Tannhäuser: hr Bratbost). — 25: Boito: *Mefistofeles* (Margareta-Helena: frök. Labia; Pantalís: frök. Jahnke, 1:a debut; Mefistofeles: hr Söderman). — 28: Meyerbeer: *Hugenotterna* (Marcel: hr Elmblad, 2:a gäst-upptr.).

Vetenskaps-akademien. Maj 17: *Konsert* af Aulinska kvartetten till förmån för hr Edvin Sjöberg. Biträdande: grefvinna Math. Taube, hrr C. Nordqvist, Fr. Neruda, W. Stenhammar.

Vid sista föreställningen af »Fryne» blef titelrolens intagande representant lifligt hyllad med buketter och inropningar. Fru Norrie gjorde sig ock väl förtjent deraf genom sin efterföljarsvärda finess, i såväl sångföredrag som dramatiska framställningar. Hr Elmblads gästspel blef helt kort men mycket framgångsrikt. Både som landtgreffen i »Tannhäuser» och synnerligast som Marcel i »Hugenotterna» visade sig denne intelligenta sångare med sin väldiga basstämma som en väl rutinerad och mycket framstående konstnär. Rolerna, instuderade på tyska, sjöngos på detta språk, men med en tydlighet, som lät texten framträda med större klarhet och begriplighet än

ofta är fallet med den svenska text, som sjungas på vår operascen. Den dramatiska framställningen var i båda rollerna förträfflig; i första rummet var hans Marcel en mönsterprestation, hvars utmärkta detaljer skulle vara ett nöje att påpeka om utrymme dertill stode oss till buds. Särskildt berömvärd var den musikaliska fraseringen och kraften i framställningen, hvilken någon gång emellertid tog väldet öfver intonationen särdeles under sista representationen, då sångaren ej var fullt disponerad genom en lindrig förkylning. Det säger sig sjelft att herr Elmblad med ett sådant gästspel fann varmt erkännande af publiken.

Några debuter ha vid slutet af säsongen egt rum. En ung fröken Blumenthal har som Nedda haft rätt god framgång. En behaglig och i höjden ledig och vacker om än icke stor röst och lifligt spel samt fördelaktigt utseende gjorde, allt sammanlagdt, ett godt intryck. Man kunde dock anmärka en tydlig läspning, som nästan synes vara ett tidslyte för sångare och sångerskor nu mera. I Pantalís lilla rol har fröken Jahnke med sin goda mezzosopran gjort sin första debut, och herr Carlander återgaf med framgång Silvio i »Pajazzo» efter hr Valenius. Till sist må nämna förden Labias utförande af Aida i Verdis opera och Valentine i »Hugenotterna.» Hennes vackra stämma gjorde i båda dessa partier god effekt, och man finner tydligt, att hon gjort sig genom så väl röst som behaglig sång och apparation omtyckt hos vår musikaliska publik. Vid hennes sista uppträdande, i »Hugenotterna», blef hon mångfaldiga gånger inropad och erhöi en präktig långerkrans med infattad blomsterlyra och band i italienska färgerna samt äfven en bukett. Konserten i Vetenskapsakademien var talrikt besökt. Grefvinnan Taube hyllades entusiastiskt för sina sånger, och rikt bifall skänktes äfven de öfriga framstående artisterna. Programmet var ock särdeles lockande.

Från in- och utlandet.

Kgl. operan slutar med innevarande vecka detta spelår. För det nästföljande är, som det uppgifves, både fröken Labia och fru Östberg engagerade. Till balettmästare efter hr Lund, som med denna säsong afgår från k. operan, har hr M. Glasemann, f. d. andre balettmästare och premiërdansör vid k. operan i Berlin, antagits.

Våra operasångerskor fröknarna Fausta Labia och Emma Holmstrand ha begifvit sig till utlandet, den förra till sitt hemland Italien, den senare framåtsträfvande, behagliga sångerskan till Paris för att der under sommaren fortsätta sina sångstudier.

Musikaliska akademien firade den 19 dennes kl. 2 e. m. i sin lokal å Blasieholmen den årligen återkommande högtidsdagen i närvaro af en talrik publik.

Sedan kronprinsen anländt och å akademien vägnar helsats välkommen af dess præs, justitierådet Åbergsson, uppläste sekreteraren, dr Svedbom, årsberättelsen.

Härvid omnämndes de förluster, akademien under det förflutna året lidit: friherre Fabian Wrede, som en gång varit dess præs, samt dess ledamöter Burén och fröken Kuhlau. Bland svenska musiker, som ej tillhört akademien, nämndes konsertmästaren Meyer, kammarmusici Grabow och Schuster, direktör Carstensen m. fl., och bland utländska ledamöter Hellmesberger, von Bülow och Gounod, hvilken sistnämndes lefnadsteckning var mera utförlig. Härpå följde en redogörelse för stipendierna, af hvilka det Beskowska resestipendiet innehafves af violinisten fröken Sigrid Lindberg, samt för de gåfvor akademien under året erhållit.

Till förste ledamot har akademien kallat hertigen af Vestergötland, som antagit kallelsen.

Äfven lemnades uppgift å antalet lärare och lärjungar vid konservatoriet samt redogjordes för de aflagda examina.

I få drag uppdrogs härpå en skildring af det mest framträdande inom vårt opera- och konsertlif, hvarvid särskildt betonades den skada s. k. välgörenhetskonserter vålla vårt musiklif genom att uttrötta publiken. Tal. omnämnde äfven den heder, som bevisats Jenny Lind genom den i Westminster Abbey till hennes minne uppsatta medaljongen, samt den af hr Nordqvist m. fl. i Köpenhamn anordnade konserten, der svensk musik rönt ett synnerligen varmt erkännande.

Härpå följde festens senare afdelning, som till högtidlighållande af Gounods minne utgjordes af den store tonsättarens Messe solennelle S:te Cecile, som först gjorde Gounods namn mera bekant inom musikverlden. Den innehåller i sig sex satser: Kyrie, Gloria, Credo, Sanctus, Benedictus och Agnus dei. Denna utfördes af den för tillfället förstärkta konservatoriekör och hofkapellet under först hofkapellmästaren Nordqvists ledning. Sopran-, tenor- och barytonsolopartierna innehades af fru Edling, hrr Bratbost och O. Lejdström. Den unga kören med sina friska röster bidrog, såväl som solister och öfriga medverkande, till ett särdeles lyckadt utförande af detta, särskildt med afseende på dess betydelse i tonsättarens historia, intressanta verk.

Sällskapet för svenska kvartettsångens befrämjande sammanträdde nyligen till årsmöte å Hasselbacken. Dervid föredrogs först revisionsberättelsen för 1893 och beviljades på revisorer-

nas yrkande ansvarsfrihet för ifrågasättande års förvaltning. Af de till prisnämnden inlemnade täflingsskrifterna hade ingen befunnits värdig första priset. Det andra priset tilldelades W. Peterson-Berger för »En fjällfärd», 8 sånger för manskvartett, och det tredje Preben Nodermann för en barcarole, »Svärmeri», hvarjemte prisnämnden beslutit inköpa »Långt bort i fjellarne», folkvisa, i sättning af Héléne Munktell.

Till ledamöter af prisnämnden omvaldes med acklamation f. d. statsrådet Gunnar Wennerberg, dr Vilh. Svedbom och direktör Erik Åkerberg och till deras suppleanter hofkapellmästare J. Dente och director musices I. E. Hedenblad. Sällskapet beslöt, att prisen hädanefter skulle utgå med 250, 100 och 50 kr., men att det första endast skulle kunna utdelas för en större körkomposition.

Till medlemmar af styrelsen omvaldes med acklamation kammarherre Axel Burén, ordförande, läroverksadjunkten dr A. M. Myrberg, vice ordförande, kamrer J. May, sekreterare, direktör E. Åkerberg och kapten A. Ellsén samt nyvaldes i stället för hr A. Sterky, som afsagt sig, hofmusikhandlare Georg Lundquist, kassaförvaltare, och i stället för kamrer Jahnke, som affidit, grosshandlare Fr Schram. Till revisorer omvaldes grosshandlare G. Carlberg och kamrer Axel Larson. Till hedersledamot valde sällskapet f. d. statsrådet Gunnar Wennerberg.

Efter sammanträdet slut vidtog ett festligt samkväm, hvarvid sällskapet kör utförde flera af de genom sällskapet publicerade sångerna.

Allmänna musikaliska förskolan, som grundats och förestås af hr Fredrik Peterson, afslutade torsdagen den 31 maj sitt fjärde arbetsår. De kurser i harmoni och rytmik, som obligatoriskt åtföljt pianostudierna, ha hos så väl minderåriga som vuxna elever fortfarande visat sig som goda befodringsmedel för ernående af musikalisk uppfattning om den pianomusik som instuderats. Åtta s. k. *uppspelningar*, då hela elevkretsen medverkat, ha under året anordnats, och till den sista af dessa voro elevernas närmaste anhöriga inbjudna.

Djurgårdsteatern öppnade den 20 maj sina portar för säsongen; endast talpjeser ha hittills af direktör Ranfts sällskap utförts derstädes.

Sven Scholander har den 17 maj från kl. 6,15 e. m. gifvit två »musik- och Bellmans-aftnar» i stora slottssalen på Djursholm för det vackra ändamålet, att med inkomsten af dessa lemna understöd åt platsens läroverk.

Fröken Sigrid Carlheim-Gyllensköld, vår framstående pianist och föreståndarinna för »Stockholms Musikinstitut»,

hade den 25 och 26 maj i Vetenskapsakademiens hörsal föranstaltat en elevuppvisning af yngre och äldre elever, bevistad af ett stort antal åhörare. De omkring 35 elever, som läto höra sig, vittnade om god undervisningsmetod, och flere af de äldre om rätt stor vunnit skicklighet.

Fru Caroline Östberg återkom den 21 maj till hufvudstaden från sin Amerikafärd. Något gästspel å k. operan för denna termin har fru Östberg icke velat åtaga sig, emedan hon behöfde hvila ut efter den ansträngande resan och sin långa turné.

Åt Isidor Dannström, den äldre tonsättaren, egnades den 26 maj en vacker hyllning, i det en praktfull krans af lager och rosor från våra förnämsta sångerskor och sånglärarinnor öfverlemnades åt den älsklige gamle.

Anledningen till denna hyllning var den af honom sympatiskt skrifna minnesrunan öfver Jenny Lind vid aftäkandet af hennes »memorial» i Westminster Abbey, införd i Musical Standard i London och som väckt mycket uppeende så väl inom musikaliska kretsar som hos alla dem, hvilka bland sina dyrbaraste minnen bevara det af den stora sångerskan.

Den smakfulla kransen, utgången från Billströms blomsterhandel, pryddes af gröna sidenband, på hvilka lästes i gyllene inskrift: »Från svenska sångerskor till Isidor Dannström — Jenny Linds minnestecknare».

En ny svensk opera, »Kung Smek», texten af Birger Mörrer, musiken af en ung Malmö, kandidat Preben Nodermann, förut bekant som sångkomponist, omtalas i Skånska Aftonbladet sålunda:

Vi ha förut varit i tillfälle att omtala den unge komponisten Nodermanns en-aktsopera »Kung Smek». Vår musikanmälare har hört hr Nodermann spela partituret och funnit det fullt af vackra melodier samt väl harmoniseradt.

Operan lär ha blifvit inlemnad till k. teatern i Köpenhamn. Hr Nodermann har varit i tillfälle att spela sitt partitur för kapellmästare Joh. Svendsen, som uttalat sig synnerligen gynnsamt om operan. Textens öfversättning till danska är verkställd af hr Nodermann sjelf. Musiken till »Kung Smek» kommer ut på Henrik Hennings' förlag.

Hr Nodermann är elev af prof Malting i Köpenhamn och har flitigt begagnat sig af dennes undervisning i harmonilära samt erhållit det vackraste vitsord.

Det nya musikverket lär ha förut hembjudits k. operan i Stockholm, men icke antagits, emedan man saknade »lämpliga krafter till dess uppförande», enligt hvag Danneberg omtalar (?).

Göteborg. Den 28 maj gafs af K. F. U. M.-förbundets sångkör (Kristliga föreningen för unge män, på väg till London) en konsert i Oscar Fredriks kyrka, under ledning af kamrer Taube. Programmet upptog, utom ett par körer af Mendelssohn och Reissiger, endast svenska sånger, af G*****, Cru-sell, O. Lindblad, Geijer, Josephson, Kihlberg och Wennerberg (Davids psalmer) samt afslutades med psalmen 102 i Svenska psalmboken: »Hvad ljus öfver griften». Som solister fungerade tenoren doktor N. Bellander och kyrkoherde Lundén. — Operasångaren Oscar Lomberg började den 23 maj medverka vid aftonkonserterna i Trädgårdens restaurant, der under kapellmästaren O. Dammes ledning en större orkester för närvarande spelar.

Från våra grannländer.

Kristiania. Å Kristiania teater gafs den 15 maj för första gången »Fra gamle dage», opera med dialog i tre akter, text af Wiers-Jenssen, musik af Johannes Haarklou. De förnämsta rollerna innehades af fru Gyda Monrad-Krohn, fru Elisab. Dybwad och W. Kloed. Operan syntes ha vunnit rätt mycket bifall och har upplefvat många föreställningar, den sista den 31 maj. Norska Morgenbladet yttrar sig efter premiären ungefär sålunda: »Vi hade hoppats att Grieg skulle uppfylla sina landsmäns önskan att skriva en opera; Ole Olsen har sin »Marsk Stig» lig-gande inne i Stockholm, Sinding säges ha en opera i sin portfölj och flere andra omtalas som konkurrenser i den musikaliska prisseglingen, men nu ha Jenssen och Haarklou seglat förbi dem alla». Operans ämne är borgerligt från slutet af förra århundradet. Musiken säges vara litet för seriös, innehåller ej många melodier som fästa sig i minnet, företer här och der några cruditeter, men har flere väl utarbetade ensembler. Af operans musikaliska innehåll påpekas den pompösa uvertyren, i första akten: sångerna vid middagsbordet och vid klaveret, en duett mellan polismästaren och jomfrue Dampé; i andra akten: en duett mellan Constance och jomfrue Dampé, den senares sång från fönstret, Falks och jomfrue Falbes melodiska strofer i trädgården; i tredje akten förspelet och duetter. I flere nummer är en antik stil väl träffad. Joh. Haarklou har förut gjort sig fördelaktigt känd som kompositör af orgelsaker, ett oratorium, ett par stora symfonier, kyrkohymner, romanser och trior.

På Carl Johan-teatern har Fröberg-ska sällskapet under fortsatt gästspel uppfört »Frihetsbröderna», »Sköna Helena», »Lilla helgonet», »Madame Angots dotter», »Boccaccio», »Storhertiginnan», »Lille hertigen», »Fatin-titza», »Afrikaresan» och »Konung

för en dag». — Fru Er. Nissen gaf den 19 maj en konsert, då här för första gången spelades Liszts »Concert pathétique» för två pianon (fru N. och hr Martin Knutzen). En sopransångerska, fru Valborg Stub, på besök från Amerika, biträdde. Konsertgivarinnan spelade till slut stycken af Sjögren (Erotikon), Olsen, Grieg och Nordraak. — En ung violinist, Arve Arvesen, som studerat för Ysaye i Bryssel, har återkommit hit och tänker låta höra sig här i höst.

Helsingfors. På teatrarne ha under senare häften af maj inga pjäser med musik uppförts. Den 27 gafs konsert i Nya kyrkan af fru Emmy och hr Aino Achté. — Helsingfors' musikinstitut hade den 28 och 29 offentliga uppvisningar och dessförrinnan sin 14:e musikaften, då programmet upptog: 1) Orlando Lasso: 1:a botpsalmen; 2) Palestrina: »Tenebræ factæ sunt» och »Kyrie» ur Missa papæ Marcelli; 3) Beethoven: Trio, op. 97 (B-dur); 4) A. Becker: »Die Wallfahrt nach Kevlaar» för soli, kör och piano.

Köpenhamn. Den 16 maj firade gamle Peter Schram (f. 1819) vid kgl. teatern sitt 60-års-jubileum, räknadt från den dag, då han som 14-årig elev först offentligt uppträdde med framsägende af en dikt. Festrepresentationen å k. teatern hade följande program: 1) Mozart: uvertyr till »Don Juan»; 2) Prolog af dr Schandorph, framsagd af hr Schram; 3) »Barberaren i Sevilla», tredje akten (Bartholo: hr Schram); 4) Paq de trois; 5) »Jakob von Tyboe» (Jakob: hr Schram). Märkvärdigt nog var salongen endast halffylld, men jubilaren helsades med fanfarer, applåder, blommor och framropningar. Vid en af dessa frambar jubilaren sitt tack till såväl publiken som sina kamrater vid scenen. Den gamle sångaren och skådespelaren firades äfven med en af kammarherre Fallesen till honom öfverlemnad gratifikation af 600 kronor, en af k. teaterns personal skänkt vinkanna af silfver i fornordisk stil o. s. v. Efter föreställningen gafs för honom och hans familj en festmåltid.

I »Carmen» uppträdde åter, efter några års frånvaro, fru Oselio-Björnsen den 18 maj. Kritiken finner hennes utförande af titelrolen bättre i vokalt än dramatiskt hänseende, ehuru hennes spel är mindre realistiskt än förr. Den 30 maj skulle hon för en enda gång sjunga Margareta i »Faust», en rol, som hon här ej förr utfört. Å kgl. operan ha för öfrigt i senare hälften af maj »Det var en gang...», »Mefistofeles», »Sven Dyrings hus», »Elverhöj», »Et folksagn» och »Blomsterfesten i Genzano» stått på repertoaren.

Paris. 1,000:e föreställningen af »Mignon». Ambroise Thomas' äfven hos oss mycket populära opera, egde rum å Opéra Comique den 13 maj vid en gratisföreställning, då salongen naturligtvis var öfverfylld af åhörare, och gestaltade sig från början till en enda genomgående ovation för kompositören, som jemte sin familj bevistade densamma. Redan vid inträdet i sin loge helsades han med entusiastiska bravorop, hvilka fortloro samt till och med öfverröstade uvertyren. Efter andra akten måste han stiga ned på scenen, der han för öppen ridå mottogs af hela personalen. Sångaren hr Taskin höll ett litet tal och öfverlemnade derefter åt honom en kolossal blomsterkorg, fylld med präktiga rosor och hvita liljor samt prydd med violetta band och gyllene inskrift. Efter tredje akten steg entusiasmen till sin höjd: man skrek, applåderade, viftade med hattar och näsdukar, och då Thomas lemnade teatern, ville man nästan bära honom på händerna. Från den äldre mästaren Verdi ingick ett smickrande lyckönskningstelegram, och Marie van Zandt hade skickat en präktig korg azaléor jemte en tacksam dedikation.

Mignon kreerades å Opéra Comique af Galli-Marié, som sjungit partiet öfver 700 gånger. Det har sedermera utförts af van Zandt, Christine Nilsson, Sigrd Arnoldson m. fl., senast af Emma Calvé.

De 1,000 föreställningarne ha inbragt 6 millioner francs efter en medelrecett af 6,000 francs per afton.

Den 15 maj gafs en galaföreställning å Opéra Comique, då ett urval af Ambroise Thomas' förnämsta kompositioner utfördes. Föreställningen bevestades af presidenten Carnot och samtliga ministrarne. Thomas hylades äfven då med entusiastiska ovationer.

Han har erhållit storkorset af Hederslegionen, och en ny gata i Paris kommer att bära hans namn.

London. Musiksäsongen här är nu i fullt flor, skrives till St. Dagbl. den 25 maj. För denna vecka äro omkring sjuttio konserter annonserade, och under nästa vecka lär antalet blifva ännu större. Publiken kan ej räkka till för alla dessa musiknöjen och en del artister ha sett sig nödsakade att uppskjuta sina årskonserter till hösten.

Å Philharmonic Societys stora konsert i Queens Hall den 24 maj var emellertid hvarje plats i den väldiga hallen upptagen och en hel del folk fick vända om, enär inga biljetter funnos att få vid föreställningens början. Det fanns också utomordentliga attraktioner till denna konsert: Grieg var annonserad att föra taktpinnen vid uppförandet af Sigurd Jorsalafar, den ryktbara pianisten Sophie Menter skulle spela en ny »Fantasie» af Tschaiakowsky för piano med orkesterackompanjemang, och doktor Mackenzie skulle leda uppförandet af Beethovens åttonde symfoni.

Madame Menter är en gammal favorit hos den musikalskande Londonpubliken och hon fick ock det hjertligaste mottagande. Tschaiakowskys komposition väckte mycket intresse och madame Menter gaf den en mycket genialisk tolkning. Hennes briljanta teknik är parad med en innerlig musikaliska känsla.

Grieg, som nyligen kreerats till doctor of music af Cambridges universitet, blef föremål för ännu större ovationer. De trolska, sköna tonerna och den friska ursprungligheten i den nordiska kompositionen satte publiken i en entusiastisk stämning. Efter den ståtliga triumfmarschen i slutet förekommo ej mindre än fyra inropningar, och publiken gjorde de mest förtviflade ansträngningar för att framkalla ett encore, men Grieg eller kanske konsertdirektionen var obeveklig. Orkestern lydde Griegs taktpinne på ett i allo tillfredsställande sätt och det blef en stor triumf för den nordiske kompositören.

En nioårig polsk violinist Bronislaw Huberman väcker nu uppeende i musikaliska kretsar härstädes. Han uppträdde i går i Princess' Hall och spelade Bachs »Chaconne» och andra rätt svåra saker med beundrans-

värd teknik. Professor Joachim säges hysa stora förhoppningar om det nya musikaliska underbarnet.

Bayreuth. Wagner-festspelen komma att ega rum här från den 19 juli till den 19 augusti med följande partibesättning:

»Lohengrin»: Konung Henrik Fogelfångaren: Karl Grengg (Wien) och Max Mosel (Köln); Telramund: D. Popovici (Prag); Lohengrin: Ernest van Dyck (Wien); Härroparen: Hermann Bachman (Halle); Elsa: Lilian Nordica (Newyork); Ortrud: Marie Brema (London) och Pauline Mailhac (Karlsruhe).

»Tannhäuser»: Landtgreffen: Georg Döring (Mannheim); Wolfram von Eschenbach: Theodor Reichmann (Wein) och G. Kaschmann (Milano); Tannhäuser: Wilhelm Grüning (Hannover); Walter von der Vogelweide: Emil Gerhäuser (Karlsruhe); Biterolf: Mich. Takats (Budapest); Elisabeth: Elisa Wiborg (Stuttgart) och Johanna Gadske (Bremen); Venus: Pauline Mailhac; Herdegossen: Luise Mulder (Stuttgart) och Marie Deppe (Berlin).

»Parsifal»: Parsifal: Ernest van Dyck, Wilhelm Grüning och Willy Birrenkoven (Hamburg); Kundry: Rosa Sucher (Berlin) och Marie Brema; Gurnemanz: Karl Grengg och Max Mosel; Amfortas: G. Kaschmann och Theodor Reichmann; Klingsor: Fritz Planck (Karlsruhe) och Mich. Takats; Titulrel: Wilhelm Fenten (Düsseldorf); Solo-blomsterflickor: Luise Mulder, Marie Deppe, Elisabeth Hölldobler (Stettin), Johanna Gladski, Adele Krausz (Düsseldorf) och Frieda Zimmer (Mainz).

Trehundraårsminnet af Orlando di Lasso's dödsdag kommer att högtidlighållas i München den 14 och 15 juni. Framför Lasso's staty hålles den 14 en serenad, hvarvid sex af Münchens sångföreningar skola utföra ett par körer af den berömda tonsättaren samt en af kapellmästaren Rheinberger skriven hymn. Följande dag gifves en konsert, hvars program upptager flera flerstämmiga motetter af Lasso jemte Beethovens nionde symfoni.

Hvarjehanda.

Affärerna gå illa. En afsigkommen börsspekulant besöker Rothschild och omtalar sitt besök för en vän. — »Det är fasligt hvad alla affärer gå illa nu för tiden», säger han. »Jag besökte häromdagen baron Rothschild och äfven han lider under trycket af krisen. Genom en halföppen dörr såg jag en skymt af baronessan och hennes dotter. De spelade båda på samma piano.»

Sorgmarschen. Kompositören Panseron, en vän till Berlioz, var alltid en skottafla för dennes sarkasmer. Men en dag hämnade sig Panseron på sin plågoande. Vid en musikfest som Berlioz gaf på franska operan, och då naturligtvis endast Berlioziana utfördes, spelades äfven en ofantligt lång sorgmarsch. Hela publiken började gäspa och stampa af otålighet. Men marschen fortgick allt längre och längre... Man började insomna. Då ryckte Panseron den anförande i fracken och ytttrade temligen högt: »Hör nu, ärade kollega, det tyckes mig som om det vore bra långt till kyrkogården!» Man tänke sig verkan af detta infall på publiken. Marschen måste afbrytas.

En berömd musiker inbjöds till middag hos en rik bankir. Till inbjudningen var fogad en anhållan, att han skulle taga fiolen med.

»För min egen del tackar jag och skall med nöje komma», blef svaret. »Men min fiol går aldrig på middagsbjudningar.»

Hans von Bülow var hvad man kallar något »pepprig» af sig. Hans omdömen och uttalanden om musici och sångare voro ej af det milda slaget. Så säges han ha afslagit inbjudningen till en operaföreställning, der en ny sångare skulle låta höra sig, med följande för herrar tenorer föga smickrande utlåtande:

»En tenor är inte en människa, det är en sjukdom.»

Elak kritik. »Nå, hur tycker ni om den nya pjesen?» — »Å, jo. Det som författaren lånat af andra, går väl an; men så har han tagit sig för att hitta på en del sjelf — och det förderfvar hela stycket.»

Elak fråga. En musikälskare till en pianist: »Hör, bästa fröken, fröken har väl i sin dar sytt mycket på symaskin?»

»Hur så?»

»Jo, fröken trampar med så stor färdighet på pedalen.»

Kritik. En författarinna skriver till en redaktör: »Var god och läs med uppmärksamhet igenom medföljande poem och skicka mig det tillbaka så fort

som möjligt, tillika med ert uppriktiga omdöme; jag har nämligen andra jern i elden.»

Redaktörens svar: »Tag bort jernen och stoppa in poemet i stället.»

En musikalisk skoborstare. Friherrinnan (till den nye betjenten): »Johan, ni får inte hvissla så afskyvärdt och sådana vulgära melodier till på köpet».

Johan: »Hennes nåd kan väl inte begära att få höra en af Liszt's rapsodier heller, då jag håller på och borstar skodonen. Men vänta ska' hennes nåd få höra, då jag kommer till silfret.»

J. LUDY OHLSON
STOCKHOLM
16 Regeringsgatan 16

Flyglar, Pianinos och Orgelharmnier af de bästa svenska och utländska fabriker i största lager till billigaste priser under fullkomligt ansvar för Instrumentens bestånd.

Obs.! Hufvuddepot för Blüthners världsberömda Flyglar, samt Rönnischs & Steinweg Nachfolgers utmärkta Pianinos.

Skandinaviska Orgelfabrikens Kammarorglar,

hvarå de nyaste uppfinningar och förbättringar tillämpas, äro af våra förnämsta orgelkännare såväl i Stockholm som i landsorten enhälligt vitsordade för att vara de bästa i Norden tillverkade. Prisbelönta i Köpenhamn 1888 (enda pris med medalj), i Norrköping 1889, i Helsingborg 1890 (första pris). Priskuranter sändas på begäran franko.

Skandinaviska Orgelfabriken.
Kontor och utställning i Stockholm:
Mästersamuelsgatan 24.

Postprenumerera på den treffliga och underlåtande illustrerade veckotidningen

Hvad nytt från Stockholm?

som innehåller musikporträtt och musikuppsatser i mängd.

Obs.! Hvita Fruns pikanta musikkåserier!

J. G. MALMSJÖ,
Piano-Fabrik,
Göteborg,
etablerad 1843,
Kgl. Hofleverantör

FLYGLAR och PIANINOS,
prisbelönta med
Nitton Första pris
vid utställningarna i

STOCKHOLM 1851	PARIS 1867	UDDEVALLA 1874
GÖTEBORG 1860	GÖTEBORG 1871	PHILADELPHIA . . 1876
KARLSTAD 1862	KÖPENHAMN 1872	BORÅS 1880
LONDON 1862	WENERSBORG . . . 1872	MALMÖ 1881
MALMÖ 1865	WIEN 1873	ÖREBRO 1883
STOCKHOLM 1866	RUGBY, ENGLAND. 1873	KÖPENHAMN 1888

samt senast å Industriutställningen i Göteborg 1891

Handtverks- och Industriföreningens

Hederspris.

OBS.! Den enda svenska pianofabrik, som vid täflan alltid erhållit högsta priset. **OBS.!**

Talrika vitsord från framstående konstnärer föreligga.

Garanti lämnas i minst fem år för instrumentets hållbarhet och varaktighet.

Säljas på **bekväma afbetalningsvilkor.** Gamla instrument tagas i utbyte.

Svensk Musiktidning

Nordiskt musikblad, 14 årg. 1894, utgifves 2 ggr i månaden (utom juli—aug.) med populärt innehåll, porträtter, musikbilaga (till årsprenumeranter). Pris 5 kr. pr år, lösnr 25 öre. — **Obs.!** I nr 1—9 porträtter (med biografi) af V. Svedbom, Jenny Lind, Math. Taube, Scen Scholander, Marc. Rossi, Paula Frödin, H. v. Bülow, C. W. Gluck, B. Stavenhagen, L. L. Sanderson, J. Nordal Brun, J. B. Cramer, Helmer Strömberg. — Årets musikbilaga,

Musikalbum VIII

innehåller för piano: V. Svedbom: Albumblad; Franz Neruda: Impromptu; Fr. Zierau: Arabesk; Hugo Sedström: Novellette; sång: Felix Lindberg: Vårvisa, ord af Filip Tammelin.

Glöm ej

att innan Ni köper någon sort Musikinstrument vare sig Blås-, Sträng- eller Slaginstrument, Pianinos eller Orglar först begära priskurant som sändes gratis och franko, från G. Malmgrens Musik-Instrumenthandel i Göteborg ty der köpes ovilkorligen till billigaste priser en god och reel vara.

Nord. A.-B. 3066.

Innehåll: Camille Saint-Saëns (med porträtt). — Om Hans von Bülow. (Begrifning. Testamente. Anekdoter.) — Följelång: En originel sångare (forts. och slut). — Musikpressen. — Från Scenen och Konsertsalen. — Från in- och utlandet. — Hvarjehanda. — Annonser.